

Regelbunden tillsyn i Södervångskolan

Förskoleklass

Grundskola årskurserna 1-9

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i Vellinge kommun och besökt Södervångskolan den 4 mars 2009. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs har kommunen och rektorn för skolan ansvar för att åtgärder vidtas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen inom tre månader från dagen för Skolinspektionens beslut, dvs. senast den 2009-08-10.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från kommunen och Södervångskolan, dels den information som samlats in under besöket. I Södervångskolan intervjuades rektorn, lärare, annan personal och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan/rektorsområdet

Tabell 1: Antal elever på Södervångskolan

Södervångskolan	Antal elever
Förskoleklass	38
Grundskola	473

Källa: Skolans uppgifter 2009-03-01.

Södervångskolans platschefsområde omfattar förskola, förskoleklass, skolbarnsomsorg och grundskolans årskurser 1-9 och är beläget i ett villaområde i södra kanten av Vellinge. Skolan som byggdes 1975 har på senare tid renoverats för 70 miljoner kronor.

2 (14)

Personalen och barnen i förskolan har t.ex. fått alldeles nya lokaler att vistas i och intill skolan finns idag en nybyggd idrottshall som används av elever både under skoltid och efter skoltid.

Skolan är uppbyggd kring sju arbetslag och arbetet leds av en rektor och en PA-utbildad platschefsassistent.

Andelen behöriga lärare är 96 procent och det finns fem pedagoger med fullständig speciallärar- eller specialpedagogutbildning.

Bedömningar

1 Kunskaper

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge eleverna möjlighet att nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger eleverna att nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Tabell 2: Måloppfyllelse i årskurs 5

	Södervångskolan				
	2004	2005	2006	2007	2008
Andel (%) som nått målen i samtliga ämnen	.	.	.	.	.

Källa: Uppgifter från skolan, 2009-03-01.

. = Uppgift saknas

Tabell 3: Resultat på nationella ämnesprov i årskurs 5

		2007		2008	
		Söder- vångsko- lan	Riket	Söder- vångsko- lan	Riket
Andel (%) elever som nått kravnivån på samtliga delprov på de nationella ämnesproven	Engelska	87	85	91	87
	Matematik	79	72	75	73
	Svenska	70	71	66	72

Källa: Uppgifter från skolan, 2009-03-13. Uppgifter på riksnivå för variabeln nationella ämnesprov presenteras utifrån ett obundet slumpvis urval om 200 skolor, från vilka Skolverket samlar in uppgifter om måluppfyllelse på de nationella ämnesproven. För svenska och svenska som andraspråk är delprov 3 för 2006 och delprov 4 för 2007 exkluderade på grund av stora bortfall.

Tabell 4: Resultat för elever i årskurs 9

	Södervångskolan					Samtliga skolor i kommunen ¹	Kommungrupp ²	Riket ³
	2004	2005	2006	2007	2008	2008	2008	2008
Genomsnittligt meritvärde	223,7	217,9	209,4	213,4	217,3	223,5	216,7	209,3
Andel (%) som nått målen i samtliga ämnen	83	84	80	88	90	84	79	77
Andel (%) behöriga till nationellt program	91	96	96	96	97	96	91	89

Källa: Skolverkets skoldatablad, 2009-03-01

. = Uppgift saknas

.. = Uppgift kan på grund av statistiksekretess inte visas

¹ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommunen

² Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommungruppen

³ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i riket

Kommentar och bedömning:

Jämförelser mellan elevernas resultat i årskurs 5 och i årskurs 9 på Södervångskolan år 2007 visar tydliga skillnader i ämnena svenska och matematik. Medan 21 % av eleverna inte klarat kravnivån på ämnesprovet i matematik och 30 % av eleverna inte klarat av kravnivån på ämnesprovet i svenska i årskurs 5 så klarar så gott som alla av dessa elever ämnena på de nationella proven i årskurs 9.

Enligt rektorn handlar resultaten på det nationella provet i årskurs 5 om att en del av eleverna råkat ut för flera lärarbyten och haft vikarier genom åren.. Lärarna förklarar vidare situationen med att det handlat om vissa klasser där kunskapsnivån rent generellt varit låg. Skolan har arbetat intensivt med extra hjälp till dessa elever. Det har också visat sig att några elever haft stora stödbehov. Lärarna hoppas att de olika stödinsatserna som satts igång ska hjälpa så många elever som möjligt att uppnå målen i årskurs 9.

Tabell tre visar att kunskapsnivån hos eleverna i årskurs 9 på Södervångskolan under den senaste femårsperioden legat över snittet för kommungruppen och riket.

När det gäller relationen mellan de nationella proven och slutbetygen i årskurs 9 så överensstämmer resultaten i ämnena svenska och matematik men det finns en skillnad när det gäller ämnet engelska. Här har en högre andel elever fått lägre slutbetyg jämfört med provbetyget.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat**Bedömningspunkter****1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i alla ämnen i förhållande till styrdokumentens krav.**

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Enligt 2 kap. 6 § grundskoleförordningen finns för varje ämne en kursplan. I kursplanen anges de mål som undervisningen ska sträva mot, och de mål som eleverna ska ha uppnått efter det femte och det nionde skolåret. I kursplanerna för ämnena matematik, svenska och svenska som andraspråk anges även de mål som eleverna ska ha uppnått i slutet av det tredje skolåret. Enligt läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m., Lpo 94, 2.7 Bedömning och betyg, ska läraren bl.a. utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling, muntligt och skriftligt redovisa detta för eleven och hemmen samt informera rektorn.

På Södervångskolan följer lärarna upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i ämnena engelska, matematik och svenska för sina elever i årskurs 5. Skolan saknar dokumentation över hur hög andel som nått målen i samtliga ämnen i

årskurs 5. Nyligen har lärarna påbörjat att dokumentera resultaten i klasspärmar. Detta arbete anser skolan kommer att förbättra kunskaperna om vilka måluppfyllelser eleverna når i samtliga ämnen.

Skolinspektionen bedömer att skolan måste säkerställa att lärarna följer upp och dokumenterar elevernas kunskapsutveckling i alla ämnen.

1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

Motivering

1.2.3 Lärarna upprättar en individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtalet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
Enligt 7 kap. 2 § grundskoleförordningen ska läraren vid utvecklingssamtalet i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne som eleven får undervisning i, och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. De skriftliga omdömen som inspektörerna tagit del av visar att omdömen som delgivits om elevers kunskapsutveckling inte i tillräcklig grad relaterar till de nationella målen. Skolinspektionen bedömer att lärarna på Södervångskolan behöver utveckla de skriftliga omdömena så att det framkommer tydligt både för elever och också vårdnadshavare huruvida målen uppnåtts eller inte.

1.3 Bedömning och betygssättning

Bedömningspunkter

6 (14)

1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling och som stöd för betygssättning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.3.2 Vid bedömning och betygssättning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna och från betygskriterierna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

Motivering

1.3.3 Betyg sätts och utfärdas, skriftliga bedömningar ges och betygskatalog förs enligt grundskoleförordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

Motivering

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

Motivering

1.4.2 Eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
Enligt avsnitt 2.3 i läroplanen gällande elevernas ansvar och inflytande, ska läraren utgå från att eleverna kan och vill ta ett personligt ansvar för sin inläring och för sitt arbete i skolan, se till att alla elever oavsett kön och social och kulturell bakgrund får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll samt att detta inflytande ökar med stigande ålder och mognad. Av intervjuerna med eleverna på Södervångskolan framkommer det att elevernas möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet över undervisningens innehåll varierar och är beroende av vilken lärare eleven har. Skolinspektionen bedömer att Södervångsskolans arbete med att ge eleverna ett ökat inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet behöver förbättras.

1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

Motivering

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att stödja elevernas utveckling och lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

Motivering

1.4.5 Utbildningen i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

8 (14)

Motivering

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Bedömningspunkter

1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

Motivering

1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

Motivering

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

Motivering

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling samt skolans arbete för att ge eleverna en trygg miljö.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

Motivering

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

Motivering

2.1.3 Skolan har upprättat en likabehandlingsplan i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
Lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever upphörde att gälla den 1 januari 2009. Därefter gäller i stället 14 a kap. skollagen (1985:1100, ändrad genom 2008:571) och den nya diskrimineringslagen (2008:567). Detta innebär att skolorna från och med den 1 januari 2009 ska beakta bestämmelserna i två regelverk för att garantera samma materiella skydd mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Det finns inget som hindrar att skolan för samman de planer som ska upprättas till ett dokument. Skolinspektionen har sedan den 1 januari endast tillsyn över arbetet mot kränkande behandling (14 a kap. skollagen). Södervångskolan har upprättat en likabehandlingsplan år 2008 som i huvudsak innehåller det som i den tidigare gällande lagstiftningen krävdes av en sådan plan. Det saknas dock en specifik redovisning av verksamhetens behov, utifrån en aktuell kartläggning, som utgångspunkt för vilka insatser som avses påbörjas och genomföras under det kommande året. Det saknas även en beskrivning av vilka åtgärder som ska vidtas om kränkningar sker mellan vuxen och elev samt beskrivning av hur händelser och åtgärder ska dokumenteras. Skolinspektionen bedömer att skolans plan mot kränkande behandling behöver kompletteras i ovan angivna hänseenden.

3 Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område rektors ansvarstagande för skolans målinriktning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur rektorn följer bestämmelserna för skolan.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

Motivering

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna språkval, elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

Motivering

3.1.3 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
Av 2 kap. 15-16 §§ grundskoleförordningen framgår följande. Undervisning i svenska som andraspråk ska om det behövs bl.a. anordnas för elever som har ett annat språk än svenska som modersmål. Undervisning i svenska som andraspråk ska anordnas i stället för undervisning i svenska. På Södervångskolan får de elever som bedöms ha behov av ämnet svenska som andraspråk stöd i svenska vid några tillfällen i veckan av lärare från en central enhet i Vellinge kommun. Svenska som andraspråk betraktas inte som ett eget ämne som ska anordnas i stället för ämnet svenska.

Skolinspektionen bedömer att skolan inte anordnar svenska som andraspråk så att det motsvarar kraven i förordningen och kursplanen för ämnet.

3.1.4 Skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

Motivering

3.1.5 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda en obetydlig kostnad för eleverna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

Motivering

3.2 Personalens utbildning**Bedömningspunkter****3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.**

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

Motivering

3.2.2 Rektor har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

Motivering

3.3 Rektors ansvar**Bedömningspunkter**

12 (14)

3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

Motivering

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

Motivering

3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg iakttas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

Motivering

3.4 Kvalitetsarbete

Bedömningspunkter

3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder, för att förbättra måluppfyllelsen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
Av läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m., Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, framgår bl.a. följande. Skolans verksamhet måste utvecklas så att den svarar mot uppställda mål. Huvudmannen har ett givet ansvar för att så sker. Den dagliga pedagogiska ledningen av skolan och lärarnas professionel-

la ansvar är förutsättningar för att skolan utvecklas kvalitativt. Detta kräver att undervisningsmålen ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas. Vidare framgår av Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar, att rektorn ansvarar för att en lokal arbetsplan upprättas samt för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och till målen i skolplanen och den lokala arbetsplanen. Rektorn har ansvaret för skolans resultat.

På Södervångskolan följs inte kunskapsresultaten upp hos eleverna på individnivå i samtliga ämnen. På skolnivå saknas idag också en systematisk uppföljning och utvärdering av skolans kunskapsresultat i förhållande till de nationella målen i årskurs 5 i samtliga ämnen, elevinflytande samt normer och värden. Därmed saknas ett viktigt redskap för att genomföra förändringar av undervisningen i syfte att nå en ökad måluppfyllelse. I intervjun med rektorn framkommer att man på skolan organiserat om utvecklingsarbetet för att alla skall bli delaktiga i det systematiska kvalitetsarbetet. Rektorn medger att de olika grupperna behöver mer tid för att jobba ihop sig för att kvalitetsarbetet skall kunna bedrivas systematiskt.

Skolinspektionen bedömer att rektorn behöver utveckla arbetet med att resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen så att skolans utveckling främjas och en ökad måluppfyllelse nås.

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Enligt 3 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska kvalitetsredovisningarna innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. I kvalitetsredovisningarna ska verksamhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildningens måluppfyllelse redovisas. Enligt 3 a § ska i kvalitetsredovisningen uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplaner enligt 3 kap. 16 § diskrimineringslagen och planer mot kränkande behandling enligt 14 a kap. 8 § skollagen redovisas. Enligt 4 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska skolans kvalitetsredovisning utarbetas under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet med kvalitetsredovisning.

Södervångskolan har upprättat en skriftlig kvalitetsredovisning. I kvalitetsredovisning dokumenteras kunskapsresultaten alltför begränsat. Uppföljning och

utvärdering av kunskapsresultat i fler ämnen än engelska, matematik och svenska måste redovisas. Även resultaten i förhållande till andra väsentliga nationella mål behöver redovisas och analyseras och vid låg måluppfyllelse behöver förslag på åtgärder beskrivas. I kvalitetsredovisning redovisas inte någon uppföljning och utvärdering av skolans likabehandlingsplan. Kvalitetsredovisningen är inte heller i tillräckligt hög grad utarbetad under medverkan/deltagande av lärare, elever, vårdnadshavare och övrig personal. Det räcker inte med att skolan gör enkätundersökningar vartannat år.

Skolinspektionen bedömer att Södervångskolans kvalitetsredovisning behöver utvecklas så att den på ett tydligare sätt främjar kvalitetsarbetet genom att ge en fylligare redovisning av skolans måluppfyllelse och mer konkret beskriva sambandet mellan mål, resultat och åtgärder för förbättring.

2009-03-05 Lund

Verica Stojanovic

Lennart Hansson